

**Protokół Nr 7/2019
z posiedzenia Komisji Kultury i Edukacji
z dnia 19.08.2019 r.
godz.15.00 sala 433**

1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodnicząca Komisji p. Wioletta Ślaska-Zyśk stwierdzając quorum otworzyła kolejne posiedzenie Komisji Kultury i Edukacji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie powitała wszystkich obecnych.

Załącznik nr 1,2

2. Zatwierdzenie porządku posiedzenia.

Przewodnicząca komisji zaproponowała zmianę kolejności omawiania punktów porządku obrad i jako pierwszy zaproponowała pkt. 4. Zaopiniowanie materiałów na IX Sesję Sejmiku pkt. 5. Sprawy różne i wolne wnioski , oraz pkt. 6. Przejęcie protokołu natomiast pkt 3 będzie omawiany jako pkt. 6 Następnie Pani Przewodnicząca zapytała kto jest za zmienionym porządkiem posiedzenia. Wszyscy obecni członkowie komisji jednogłośnie przyjęli zaproponowane zmiany.

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Zaopiniowanie materiałów na IX Sesję Sejmiku, w tym;
  - Projektu uchwały ws. wyposażenia Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – samorządowej instytucji kultury w nieruchomości.
4. Sprawy różne i wolne wnioski;
  - Wytypowanie 2 członków do Komisji stypendialnej przyznającej stypendia naukowe Marszałka Województwa.
5. Przyjęcie protokołu z posiedzenia komisji z dnia 10.06.2019 r.
6. Renowacja zabytków w Województwie Warmińsko-Mazurskim, w tym:
  - a) Rodzaje zadań oraz wysokość dotacji udzielanych na renowację zabytków w województwie za okres 2017-2019.
7. Zakończenie posiedzenia.

3. Zaopiniowanie materiałów na IX Sesję Sejmiku, w tym;

- **Projektu uchwały ws. wyposażenia Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – samorządowej instytucji kultury w nieruchomości.**

Z-ca Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Geodezji p. Tadeusz Hennig przedstawił w/w projekt uchwały ws. wyposażenia Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – samorządowej instytucji kultury w nieruchomości. Kontynuując wyjaśnił, iż nieruchomość jest przedmiotem współwłasności, czyli nie ma rozdzielania budynku i działki. Dodał, iż powyższa nieruchomość jest przekazywana na prośbę Dyrektora Muzeum Warmii i Mazur, podkreślił, iż dzięki temu zwiększy się wielkość sal wystawienniczych, a także zostanie wydzielona sala edukacyjna i konferencyjna oraz zwiększy się powierzchnia magazynowa.

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji p. Zdzisław Fadrowski powiedział, iż ta decyzja zapewni zdecydowanie lepsze warunki rozwoju i działalności muzeum.

Członek Zarządu, a zarazem członek komisji p. Sylwia Jaskulska zapytała, czy miasto Szczytno wystąpiło z propozycją przekazania tej nieruchomości dla samorządu bądź wymiany. Dyrektor p. Z. Fadrowski powiedział, iż nie było takiej propozycji ze strony samorządu miejskiego.

W związku z brakiem innych pytań Przewodnicząca komisji zarządziła głosowanie nad w/w projektem uchwały. Za pozytywnym zaopiniowaniem przedstawionego projektu uchwały głosowali wszyscy obecni członkowie komisji.

4. Sprawy różne i wolne wnioski:

- **Wytypowanie 2 członków do Komisji stypendialnej przyznającej stypendia naukowe Marszałka Województwa.**

Przewodnicząca komisji poprosiła o zgłaszanie kandydatur do Komisji stypendialnej przyznającej stypendia naukowe Marszałka Województwa. Członek Zarządu p. S. Jaskulska zgłosiła kandydaturę Pani Przewodniczącej oraz radnej p. Bożenny Ulewicz, obie kandydatki wyraziły zgodę. Przewodnicząca Komisji zarządziła głosowanie nad zgłoszonymi osobami. Członkowie komisji jednogłośnie poparli obie kandydatury.

5. Przyjęcie protokołu z posiedzenia komisji z dnia 10.06.2019 r.

Przewodnicząca komisji poinformowała, iż protokół członkowie komisji otrzymali i nie zgłosili uwag w związku z powyższym zarządziła głosowanie nad przyjęciem protokołu z dnia 10.06.2019 r. Protokół został przyjęty jednogłośnie.

6. Renowacja zabytków w Województwie Warmińsko-Mazurskim, w tym:

- a) Rodzaje zadań oraz wysokość dotacji udzielanych na renowację zabytków w województwie za okres 2017-2019.**

Głos zabrał Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków p. Dariusz Barton, który przedstawił przepisy prawne dotyczące działalności Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Wskazując, iż głównym działaniem podejmowanym przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dziedzinie ochrony zabytków jest prowadzenie rejestru zabytków. Prowadzona jest również wojewódzka ewidencja zabytków, która liczy obecnie 13 419 obiektów natomiast liczba obiektów w generalnej ewidencji zabytków jest szacowana na około 60 000.

Małgorzata Przybyszewska-Koźbiel, Kierownik Wydziału Inspekcji Zabytków Nieruchomych i Ruchomych powiedziała między innymi, iż jednym z głównych zadań w ochronie zabytków jest wydawanie pozwoleń na prace konserwatorskie, roboty budowlane i inne działania wobec zabytków i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Podkreśliła, iż każdy obiekt zabytkowy wymaga pozwolenia na wszystkie prace. Przypomniała, iż pozwolenia są wydawane na wniosek właściciela lub posiadacza obiektu, czyli jest to decyzja administracyjna. Następnie podała liczbę wydanych pozwoleń w latach 2017-2019. Kontynuując przedstawiła slajdy z przykładowymi pracami na obiektach zabytkowych mówiąc, iż ważnym działaniem są zalecenia konserwatorskie, które są prawem, a nie obowiązkiem. Ustawa zobowiązuje WUOZ do kontrolowania właścicieli i użytkowników zabytków wpisanych do rejestru jak również znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Kontrole kończą się zaleceniami pokontrolnymi lub decyzjami nakazującymi pewne działania. Od stycznia 2018 r zostały nadane nowe narzędzia tj. pieniężne kary administracyjne, czyli nakładane są mandaty w formie decyzji administracyjnej. W roku 2018 wydano 43 decyzje na kwotę około 300 tys. zł, a w roku 2019 – 11 decyzji na kwotę 50 tys. zł. kolejno Pani Kierownik wymieniła katalog kar.

Głos zabrał ponownie Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków p. Dariusz Barton, który dodał, iż kary zasilają Wojewódzki Fundusz Ochrony Zabytków a środki z funduszu przeznaczone są na ochronę zabytków. W obecnej chwili są na pierwszym miejscu w Polsce jeżeli chodzi o ilość wymierzanych kar. Kontynuując przedstawił wykaz dotacji celowych przyznanych na prace konserwatorskie i roboty budowlane w latach 2013-2019, podkreślając, iż budżet roczny Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków wyniósł tylko 900 000,00 zł. Następnie przedstawił zadania i kwoty dofinansowań w latach 2017-2019. W dalszej części Wojewódzki Konserwator poinformował o dotacjach celowych przekazanych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w latach 2017-2019 na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru. W dalszej części przedstawił ranking województw, które otrzymały dotację na ochronę zabytków z MKiDN w latach 2008-2015. W Raporcie Narodowego Instytutu Dziedzictwa zasób obiektów wpisanych do rejestru zabytków to nasze województwo zajmuje 4 miejsce w Polsce natomiast pod względem przyznawanych środków województwo zajmuje przedostatnie miejsce w kraju. Natomiast jeżeli chodzi o zasób zabytków to zajmujemy 2 miejsce w kraju. Na zakończenie podziękował Zarządowi Województwa za przyznane dofinansowania w poddziałaniu 6.1.1. na wszystkie projekty, które przeszły ocenę formalną. Dodał, iż Wojewódzki Konserwator ma małe środki, ale Sejmik Wojewódzki również przyznaje bardzo mało środków na ochronę zabytków, pod tym względem zajmujemy ostatnie miejsce w Polsce.

Przewodnicząca komisji dodała, iż potrzebne jest większe wsparcie na renowację zabytków od Rządu RP.

Członek Zarządu, a zarazem członek Komisji p. Sylwia Jaskulska zapytała o przyczyny zaniechań. Wyartykułowała, iż zdarzają się sytuacje, gdzie przypadkowo nieruchomości zostają wpisane do ewidencji zabytków i mieszkańcy po czasie dowiadują się, że ten obiekt został wpisany do ewidencji zabytków. Zdaniem radnej właściciele powinni uczestniczyć w takiej procedurze, a nie dowiadywać się o tym na końcu.

Wojewódzki Konserwator p. D. Barton powiedział, iż to wynika z zapisów ustawodawcy, który w taki sposób skonstruował przepisy prawne. Następnie wyjaśnił na czym polega wpisanie do wojewódzkiej, czy gminnej ewidencji zabytków.

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji p. Zdzisław Fadrowski przedstawił prezentację multimedialną nt: Renowacja zabytków w województwie warmińsko-mazurskim w tym; rodzaje zadań oraz wysokość udzielanych dotacji przez samorząd województwa na renowację zabytków za okres 2017-2019. Zgodnie z art.81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami dotacje na prace przy zabytku wpisanym do rejestru może udzielić samorząd województwa w trybie określonym odrębnymi przepisami. Samorząd dotacje udziela na zasadach określonych w uchwale Nr XLIV/847/10 Sejmiku Województwa z dnia 26 października 2010 r. w oparciu o przyjęte zasady. Zarząd Województwa ogłasza konkurs ofert na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych oraz dokumentacji przy zabytku wpisanym do rejestru znajdującym się na terenie naszego województwa. Przypomniął, iż zasady nie ulegają zmianie od roku 2010 przy jednej modyfikacji, że nie przekroczenie progu 70% nie jest automatycznie związane z koniecznością wykonania całości zadania. Następnie wymienił nakłady konieczne, na które może być udzielona dotacja. Kontynuując przedstawił wysokość dotacji za lata 2017-2019, ilość złożonych ofert oraz ilość dofinansowanych zadań. Zapoznał radnych z zestawieniem ofert spełniających wymogi formalne i merytoryczne, uszeregowanych wg. wysokości oceny ofert wraz z kwotami dotacji w latach 2017, 2018 i 2019. Dodał, że liczba dofinansowań w stosunku do liczby złożonych wniosków jest mniejsza i jest w wysokości 10 000 zł, 20 000 zł i wyższej w wyjątkowych sytuacjach. Podał przykład Muzeum im. M. Kopernika

we Fromborku, w którym zabezpieczone są środki 710 tys. zł na uzupełnienie wkładu własnego Archidiecezji do realizacji projektu POIiŚ 2014-2020, rewitalizacji katedry i części kapitulnej wzgórza. Przypomniał, iż na samorządzie zgodnie z ustawą ciąży obowiązek zachowania substancji zabytkowej obiektu będącego w posiadaniu Samorządu Województwa lub jednostek organizacyjnych samorządu. Kolejno poinformował, że wkład własny jeżeli chodzi o Zamek w Lidzbarku Warmińskim i Olsztynie to 12 mln zł. Środki są przeznaczone na zabezpieczenie substancji zabytkowej przed degradacją. Parę lat temu było to skoncentrowane na zabezpieczeniu murów i fundamentów, a obecnie wzrastają koszty konserwacji wyposażenia kościołów. Kolejno przedstawił przykłady wsparcia finansowego. Dodał, że przez ostatnie lata nie było większego zaangażowania w staraniu o dotacje kościołów wschodnich tj. prawosławnych i grekokatolickich.

Radna p. B. Ulewicz zapytała o II transzę postępowania konkursowego i dodatkowe środki w wysokości 275 000,00 zł.

Dyrektor p. Z. Fadrowski wyjaśnił, iż to dodatkowe środki dla beneficjentów, którzy nie zostali dofinansowani w pierwszym etapie konkursu, np. Pałac w Smolajnach.

Przewodnicząca komisji zapytała, czy departament dysponuje zestawieniem, z którego wynika ile środków z programów RPO WiM 2014-2020 łącznie z PROW jest przekazywanych na zabytki. Po zsumowaniu wyjdą naprawdę spore środki. Pani Przewodnicząca poprosiła o przygotowanie takiej informacji na kolejne posiedzenie komisji.

Dyrektor p. Z. Fadrowski powiedział, iż nie mają takiej wiedzy ponieważ nie ma przepływu informacji na bieżąco.

Głos zabrała, Kierownik Oddziału Terenowego Narodowego Instytutu Dziedzictwa dr Iwona Liżewska, która wyjaśniła, iż instytucja, którą reprezentuje nie zajmuje się ochroną zabytków ponieważ to zadanie przypisane jest Wojewódzkiemu Urzędowi Ochrony Zabytków. Kolejną różnicą jest fakt, iż nie są urzędem, a instytucją kultury współpracującą z WUOZ. Instytut nie wydaje decyzji nie prowadzi postępowań administracyjnych tylko może w nich uczestniczyć. Narodowy Instytut Dziedzictwa tworzy podstawy dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa poprzez gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o zabytkach, wyznaczanie standardów ich ochrony i konsekwencji oraz kształtowania świadomości społecznej celem zachowania dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Kontynuując przedstawiła strukturę organizacyjną oraz priorytety działalności, które dzielą się na 3 główne działy tj. gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie, wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony i konserwacji zabytków oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego. Jednym z głównych zadań realizowanych przez NID to wydawany w 2017 w wersji papierowej i elektronicznej Raport o Stanie Zachowania Zabytków w Polsce. W raporcie dotarli (a jeżeli nie to pisali dlaczego nie dotarli do danego zabytku) do wszystkich zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Kolejnym poradnikiem, który Instytut wydaje to Kurier Konserwatorski. Pani kierownik przedstawiła zagadnienia zawarte w 2 wydaniach publikacji tj 3/2009 i 4/2009. W dalszej części poinformowała, iż w imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego organizują ogólnopolski konkurs pn. „Zabytek Zadbany”, którego celem jest propagowanie najlepszych wzorów konserwacji i dobrych praktyk oraz utrzymanie i zagospodarowanie zabytku. Kolejno omówiła standardy dokumentacji konserwatorskiej, które przygotowuje NID. Dodała, iż prowadzona była intensywna współpraca z Samorządem Województwa współorganizując konkurs architektoniczny „ Twój dom- dialog z tradycją „ w latach 2010-2011. Pani kierownik ma nadzieję, że ten konkurs będzie kontynuowany. Przypomniała, że to NID wydaje opinie eksperckie w sprawach, o które poprosi Wojewódzki Konserwator, głównie wydają opinię dla obiektów dla których jest złożony wniosek o skreślenie z listy zabytków.

Radna p. B. Ulewicz zapytała, czy nagroda w konkursie Zabytek Zadbane, to sam tytuł, czy zwycięzca otrzymuje nagrodę pieniężną.

Kierownik I. Liżewska powiedziała, iż nagroda nie ma żadnego wymiaru finansowego. Prestiż związany z tą nagrodą jest na tyle duży, że jest ceniony w Polsce. Konkurs ma 6 kategorii łącznie z nagrodą specjalną i w tych kategoriach przyznawana jest nagroda i trzy wyróżnienia. Dodała, że obraduje specjalna, niezależna komisja. W tym roku wpłynęło na konkurs 106 zgłoszeń.

Radny p. Patryk Kozłowski powiedział, iż zgłaszał do konkursu w bieżącym roku Zamek w Działdowie, który niestety nie zakwalifikował się, ale tryb konkursowy przeszedł.

Radna p. S. Jaskulska dodała, iż dużym uznaniem cieszy się praca pastora W. Twardzika z parafii ewangelicko – augsburskiej w Pasymiu, który został laureatem nagrody specjalnej w konkursie „Zabytek Zadbane”.

Szef Kancelarii Sejmiku p. Wiktor Leyk zapytał, czy można coś zrobić z zabytkową wieżą ciśnień w Szczytnie.

Wojewódzki Konserwator powiedział, iż odpowiedzialność za obiekt spoczywa na właścicielu, który może być zmuszany poprzez kary administracyjne do usunięcia nieprawidłowości. Właściciel obiektu w Szczytnie dostał taką karę administracyjną, był również namawiany do sprzedaży obiektu lub rozbiórki dobudowanej części. Miasto chciało odkupić obiekt, ale na początku właściciel nie chciał sprzedać, a potem wystawił zaporową cenę. Dodał, iż zainteresowany zakupem był również znany sportowiec, ale na dzień dzisiejszy właściciel nie chce sprzedać obiektu.

Radna p. B. Ulewicz zaproponowała opracować wspólny raport, jakie środki na jakie obiekty zostały przeznaczane w naszym województwie. Chciałaby, aby powstało jedno kompendium wiedzy wszystkich organów zajmujących się ochroną zabytków.

7. Zakończenie posiedzenia.

Przewodnicząca Komisji po wyczerpaniu porządku posiedzenia podziękowała za udział w obradach. Na tym posiedzenie Komisji Kultury i Edukacji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 19 sierpnia 2019 r., zostało zakończone.

Przewodnicząca Komisji

Wioletta Ślaska-Zyśk

Protokołowała:

Mirosława Baran - Styczyszyn